KIVO
SUOMEN KIERTOVOIMA
CIRKULÄRKRAFT FINLAND

Lausunto
3.2.2026

Kirjallinen lausunto ympäristövaliokunnalle VNS 8/2025 vp Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta

Suomen Kiertovoima ry (KIVO) kiittää mahdollisuudesta kirjalliseen lausuntoon koskien Valtioneuvoston selontekoa kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

KIVO haluaa kiinnittää huomiota, että luvussa 2.8.4 lämpömarkkinoiden kehittämisessä määritelty jätteenpoltossa muodostuvan lämmön tulkinta hukkalämmöksi on kriittinen toimenpide jätehuollon turvaamiseksi. Tämä kansallinen tulkinta tulisi tehdä pikaisesti työ- ja elinkeinoministeriössä käynnissä olevan alkuperätakuulain päivityksen yhteydessä (hankenumero TEM035:00/2023, arvioitu esittelyviikko 10/2026). Tämä toimenpide tarvitaan turvaamaan ennakoitava toimintaympäristö kansalliselle jätteenpolttokapasiteetille kierrätyskelvottoman ja terveys- ja ympäristöhaitallisen jätteen termisen käsittelylle.

Suomalainen yhdyskuntajätehuolto perustuu syntypaikkalajitteluun ja erilliskeräykseen. Tämä on keskeinen keino varmistaa ns. hyötyjätteiden turvallinen ja haitaton kierrätys. Toimiva yhteiskunta tarvitsee myös asianmukaisen terveys- ja ympäristöturvallisen ratkaisun kierrätyskelvottomille jätteille. Näitä ovat muun muassa haitallisia aineita, kuten pysyviä orgaanisia yhdisteitä (ns. POP-yhdisteet) sisältävät jätteet, kierrätysprosessien orgaanispitoiset rejektit sekä terveys- ja hygieniavaaralliset orgaanis-biogeeniset jätteet. Näihin lukeutuu myös kotitalouksien hyötyjätteiden lajitteluun jälkeen jäljelle jäävä sekalainen yhdyskuntajäte, sekajäte.

Termiselle käsittelylle energiatehokkaissa jätteenpolttolaitoksissa ei ole näköpiirissä muuhun kuin polttoon perustuvaa teknistä ratkaisua Suomessa eikä ulkomailla. Jätteen termisessä käsittelyssä suomalaisissa jätteenpolttolaitoksissa syntyy sivutuotteena lämpöä, joka on hyödynnetty tehokkaasti mm. kaukolämmön ja sähkön yhteistuotannossa. Kyseessä on jätehuollon järjestäjän, esimerkiksi kunnallisen jätelaitoksen näkökulmasta nimenomaan väistämätön sivutuote, koska ensisijaisena tavoitteena on termisesti käsitellä muodostuva kierrätyskelvoton tai/ja terveys- ja ympäristöhaitallinen jäte. Välttämättömät vihreän siirtymän ja huoltovarmuuden turvaavat investoinnit tulee kuitenkin turvata pitkälle tulevaisuuteen jo nyt, mikä edellyttää ennakoitavaa, investointimyönteistä toimintaympäristöä. Katsomme, että kansallisesti tulisi tunnistaa jätteenpoltossa muodostuva lämpö väistämättömäksi sivutuotteeksi, eli täyttävän energiatehokkuus- (EED) ja uusiutuvan energian (RED) direktiivien ns. hukkalämmön määritelmän.

Helsingissä 3.2.2026

Suomen Kiertovoima ry

Jutta Laine-Ylijoki

Toimitusjohtaja